

Ekonomieë in 'n flits – Junie 2026

momentum
investments

Groter beleggings in kunsmatige intelligensie (KI) moet nog sy ekonomiese ekwivalent vind

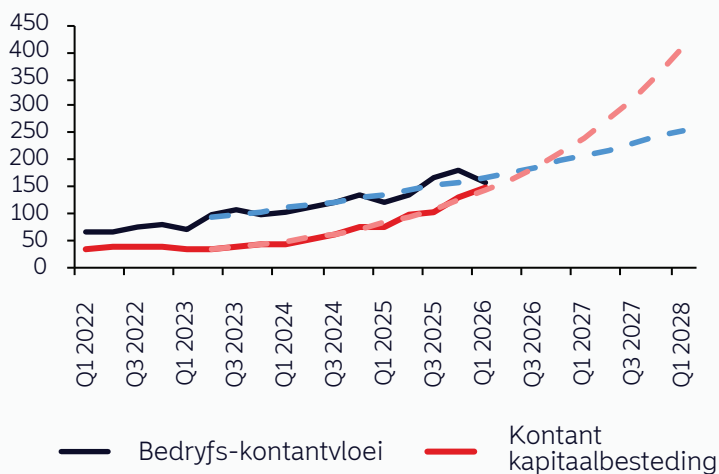
Terwyl belegging in KI-infrastruktuur deur kapitaalmarkte en maatskappye versnel, word die ooreenstemmende winste in produktiwiteit, winsgewendheid en ekonomiese groei nog nie gesien nie.

KI verbruik kapitaal vinniger as wat dit kontant genereer

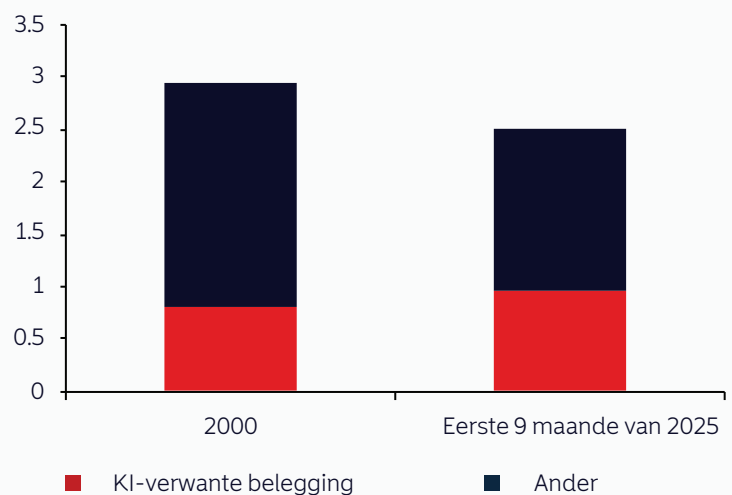
Die wêreld se grootste tegnologiemaatskappye stort honderde miljarde se dollars in skyfies, datasentrums en energie-infrastruktuur, met die verwagting dat toekomstige produktiwiteitswins en inkomste uiteindelik vandag se ongekende besteding sal regverdig.

Hiperskaal-maatskappye se kapitaalbesteding en kontantvloei (US\$ miljarde)

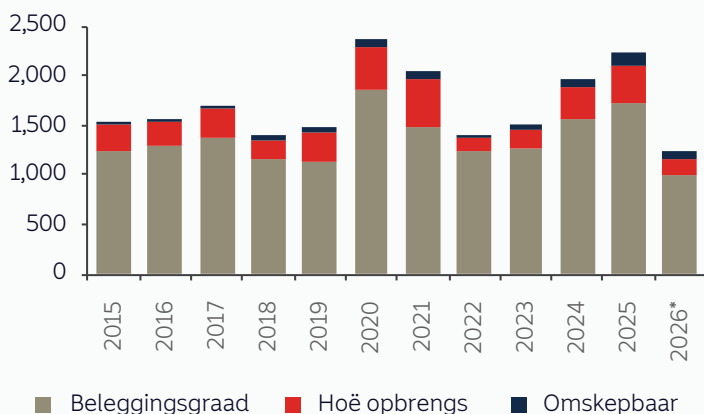

*Hiperskaal-maatskappye in die grafiek =
Microsoft, Amazon, Alphabet, Meta en Oracle

Bydrae van KI-verwante beleggingskategorieë tot reële BBP (%) het dié van die dotcom-era oortref

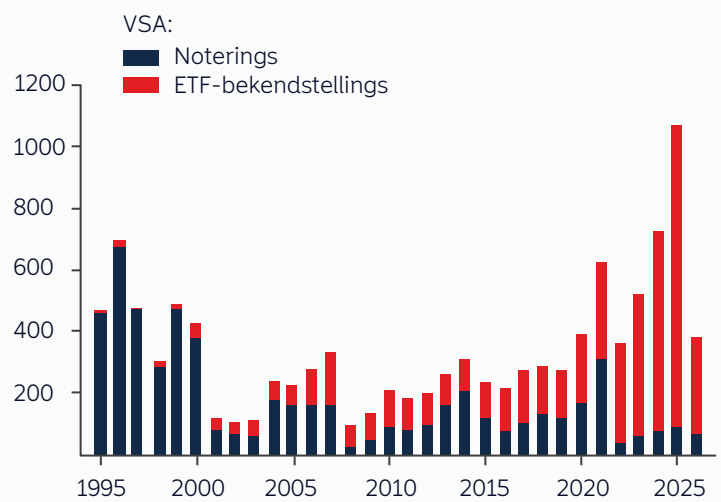

Goldman Sachs merk op dat 30% van Amerikaanse korporatiewe effekte-uitreiking (US\$ miljard) in 2025 was

*Jaar-tot-datum

Afhanklikheid van 'n klein aantal KI-verwante aandele neem toe

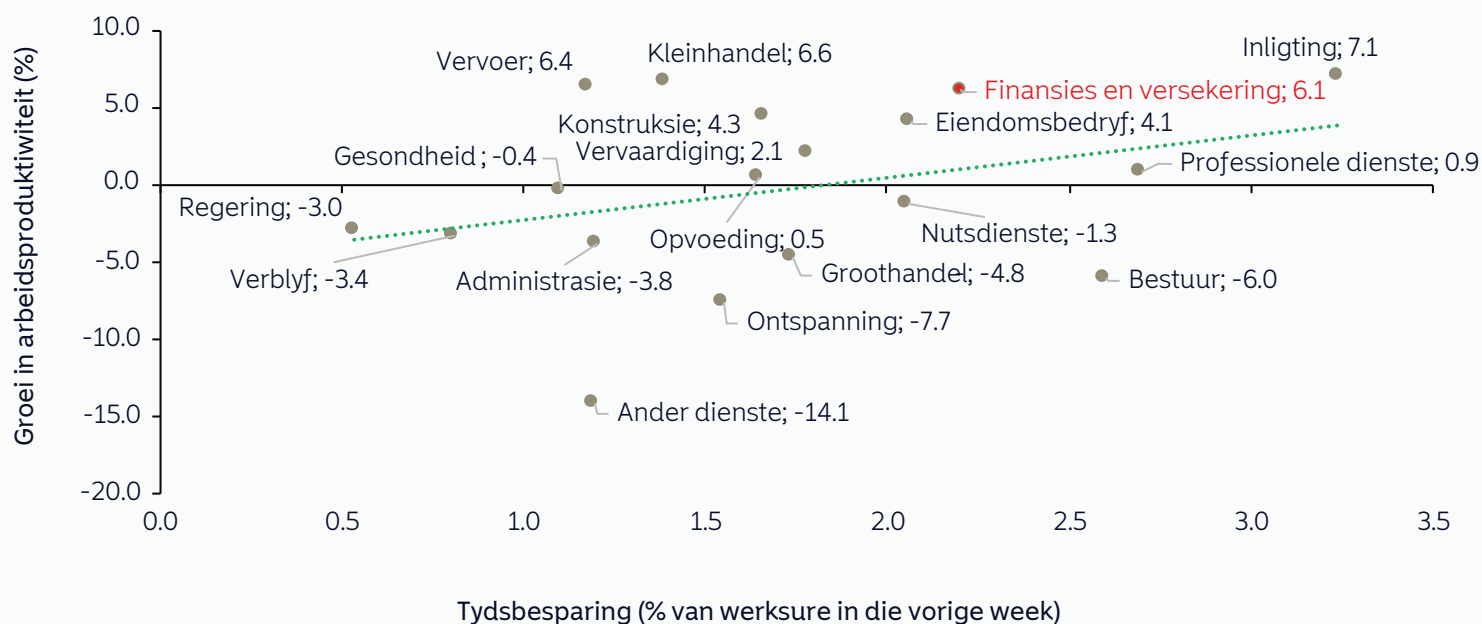

Data vir 2026 is jaar-tot-datum

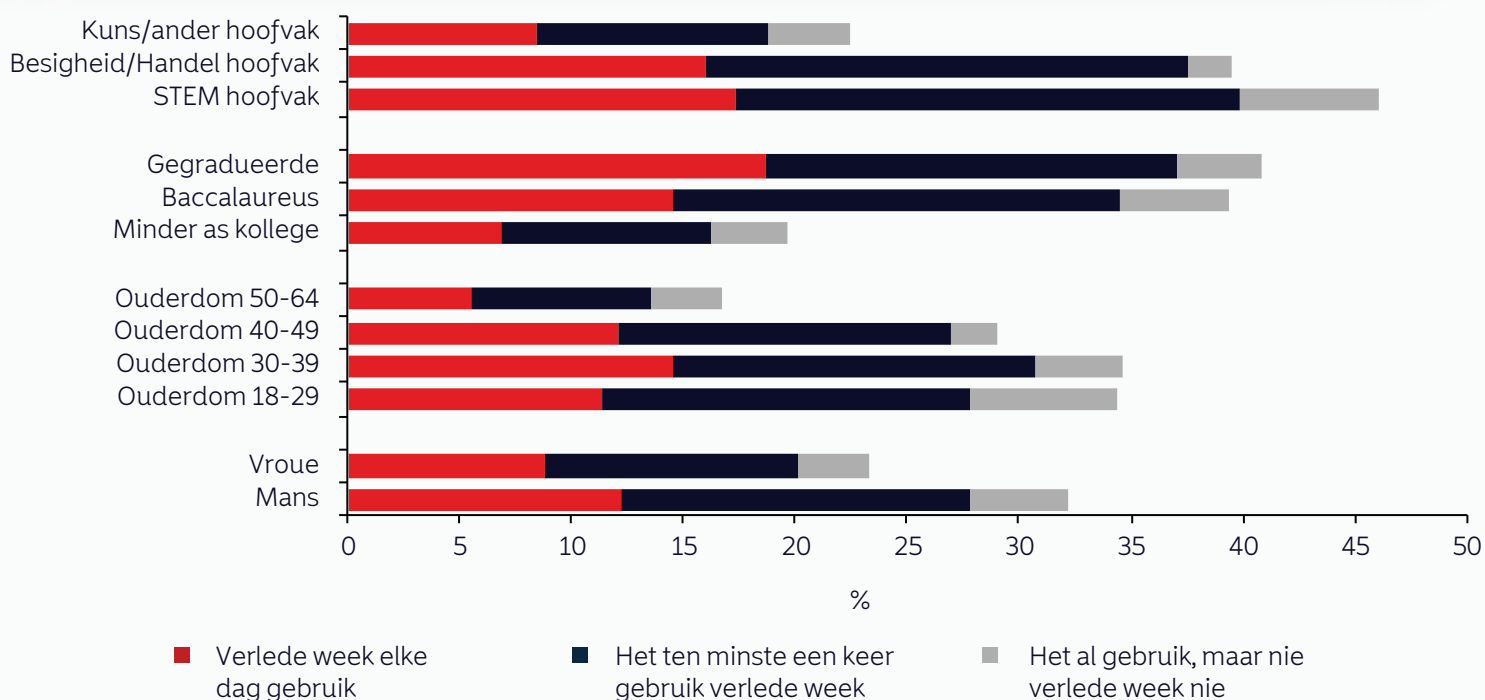
KI is oral in die werkplek, maar produktiwiteit is nog nie ten volle sigbaar nie

Die aanvaarding van generatiewe KI neem vinnig toe onder Amerikaanse werkers, maar vroeë ramings dui tot dusver slegs op matige algehele produktiwiteitswinste.

Bedrywe wat KI teen hoër tempo's aanneem, het ook vinniger produktiwiteitsgroei ervaar.

Aanvaarding van generatiewe KI onder Amerikaners

Het Suid-Afrika die krag vir KI?

Suid-Afrika beskik oor die digitale grondslag om aan die KI-ekonomie deel te neem, maar om infrastruktuur in innovasie te omskep, sal meer betroubare krag, beter vaardighede en groter beleggings in navorsing vereis.

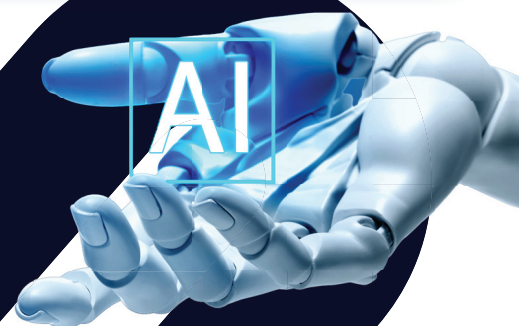
Suid-Afrika is goed geposisioneer om KI te gebruik, maar nie so goed om baanbrekende-KI-tegnologieë te ontwikkel nie. Dit is te wyte aan laer besteding aan navorsing en ontwikkeling, volgehoue infrastruktuur-knelpunte en 'n beperkte skaal in KI-navorsing (innovasie-ekosisteem en talentpoel).

KI-gereedheidstellings (hoër = beter, telling uit 100)

	Suid-Afrika	Sub-Sahara Afrika	Kenia	Hoër-middel inkomste	Indië	Brasilië
Beleidsvisie	70	26	60	40	90	70
Beleidsverbintenisse	25	22	75	37	100	100
Rekenaarkapasiteit	30	3	9	8	49	39
Tegniese infrastruktuur	75	43	53	60	65	80
Datagehalte	75	47	56	65	76	78
Bestuur en toesig	75	43	61	50	63	75
Regulatoriese nakoming	78	40	80	46	66	81
Regering se digitale beleid	41	22	55	36	71	92
E-regeringsdienslewering	89	40	69	59	87	98
Menslike kapitaal	41	28	47	35	59	47
Volwassenheid van die KI-sektor	21	8	17	14	47	37
Verspreiding van KI-tegnologie	55	26	48	37	61	59
Maatskaplike oorgang	39	33	41	44	36	52
Veiligheid en sekuriteit	43	30	100	36	83	83
Totaal	54	29	53	40	67	70

(Nie gereed nie)

100 (Gereed)

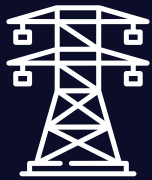

Die grondslag vir beter en meer KI in Suid-Afrika

Beperking

Waarom dit saak maak

Hoe dit aangespreek word

ELEKTRISITEIT

KI-datasentrums vereis betroubare, ononderbroke krag en is onder die mees elektrisiteitsintensiewe vorme van infrastruktuur

- Vinnige groei in privaatsektor-hernubare energie
- Energie-reëlings
- Netwerkuitbreidingsplanne
- Beurtkrag grotendeels afwesig
- weens verbeterde betroubaarheid

WATER

Datasentrums vereis aansienlike verkoelingskapasiteit om werkverrigting te handhaaf en hardwarefoute te voorkom

- Waterdoeltreffende verkoelingstelsels word al hoe meer die standaard in nuwe datasentrums
- Operateurs verhoog die gebruik van waterherwinnings- en hergebruikstechnologieë
- Fasiliteitsontwerp sluit toenemend oorwegings van waterskaarste en klimaatsrisiko in
- Volhoubaarheidsteikens dryf 'n groter fokus op die vermindering van waterverbruik

VAARDIGHEDE

KI vereis hoogs geskoolde ingenieurs, datawetenskaplikes en gespesialiseerde sagteware-ontwikkelaars

- Universiteitsinskrywings skuif toenemend na rekenaarwetenskap, datawetenskap en KI-verwante velde
- Wolk- en KI-sertifiseringsprogramme brei uit deur globale vennootskappe
- Private kodeer-akademies skaal op om vaardigheidstekorte aan te spreek
- Korporasies versnel interne opleiding in reaksie op KI-aanvaarding
- Suid-Afrikaanse talent word toenemend geïntegreer in globale digitale en KI-arbeidsmarkte

NAVORSING EN ONTWIKKELING

KI vereis robuuste navorsings- en ontwikkelings-ekosisteme om langtermyn-innovasie en lokalisering te ondersteun

- Die aanvangs-ondernemings-ekosisteem is aktief besig om te ontwikkel en te volwasse te word
- Korporatiewe innovasieprogramme skaal belegging op
- Toenemende KI-aanvaarding in finansiële dienste dryf kommersiële navorsing en ontwikkeling
- Regering se digitaliserings-inisiatiewe brei ondersteuning uit

Ekonomieë in 'n flits

Junie 2026

Raming 2026:
BBP: 2.2%
Inflasie: 3.2%
Raming 2027:
BBP: 2.1%
Inflasie: 2.5%

Eurosone

Hierdie maand se vergadering van die Europese Sentrale Bank (ESB) het die Eurosone se toenemend moeilike balanseertoertjie beklemtoon. Beleidsmakers het eenparig rentekoerse met nog 25 basispunte tot 2,25% verhoog, selfs terwyl ekonomiese aktiwiteit gedemp gebly het. Hoewel die skietstilstand tussen Israel, die VS en Iran die onmiddellike druk op energiepryse verlig het, het oorhoofse inflasie in Mei tot 3,2% jaar-op-jaar (j/j) versnel, terwyl kerninflasie op 2,6% j/j gebly het. Terselfdertyd het die ekonomie in die eerste kwartaal van 2026 met 0,2% op 'n kwartaallike basis gekrimp, wat die broosheid van die herstel beklemtoon. Vervaardiging het tentatiewe tekens van stabilisering getoon, maar swak binnelandse vraag bly 'n las op die dienstesektor, veral in Duitsland en Frankryk. Met groei wat gedemp bly en inflasie wat steeds hoog is, het die ESB 'n meer versigtige, data-afhanklike ingesteldheid aangeneem, wat aandui dat toekomstige beleidsbesluite sal afhang van of dalende energiepryse in breër disinflasie omgesit word.

Raming 2026:
BBP: 1.0%
Inflasie: 3.3%
Raming 2027:
BBP: 1.2%
Inflasie: 2.6%

Japan

Japan beweeg al verder weg van sy era waar monetêre beleid buitengewoon minder streng was. In Junie het die Bank van Japan (BoJ) sy beleidskoerse met 25 basispunte tot 1% verhoog, die hoogste vlak sedert die middel 1990s, aangesien onderliggende inflasie meer gevestig geraak het. Oorhoofse inflasie het in Mei 2026 op 1,5% gestaan, terwyl kerninflasie 1,4% was. Die inflasiekoerse met vars voedsel en brandstof uitgesluit (ook bekend as die kern-kernmaatstaf) het tot 1,8% verminder vanaf 1,9% 'n maand vroeër. Die verskuiwing in monetêre beleid was polities delikaat. Premier Sanae Takaichi se regering het die BoJ aangemoedig om groei te bly ondersteun, selfs terwyl beleidsmakers aandui dat rentekoerse nader aan neutraal moet beweeg. Dit skep 'n nuwe spanning in Japan se beleidsbesluite. Ná dekades se pogings om deflasie te ontsnap, is die uitdaging nie meer of inflasie geskep kan word nie, maar of dit bestuur kan word sonder om 'n steeds brose ekonomiese herstel te ontspoor.

VSA

Die Verenigde State (VS) gaan die tweede helfte van die jaar binne met minder geopolitieke risiko's, maar kommer oor inflasie wat voortduur. Die raamwerk vir 'n skietstilstand met Iran het 'n groot deel van die oorlogverwante risikopremie in oliepryse afgewikkel, wat die onmiddellike bedreiging van 'n hernieude energieskok verminder het. Nietemin bly inflasie bo die Federale Reserweraad (Fed) se gemaksone. Oorhoofse inflasie het in Mei tot 4,2% jaar-op-jaar (j/j) versnel, terwyl kerninflasie op 2,9% j/j gebly het, wat die siening versterk dat prysdruk volhard, selfs namate energiemarkte stabiliseer. Teen hierdie agtergrond het Kevin Warsh, voorsitter van die Fed, se eerste Fed-vergadering 'n versigtige toon gehad. Die Federale Opemarkkomitee het die teikenband vir rentekoerse onveranderd op 3,50% tot 3,75% gelaat, terwyl minder eksplisiete vooruitskouende riglyne as gewoonlik verskaf is. In plaas daarvan het die klem verskuif na 'n data-afhanklike benadering, wat 'n bereidwilligheid aandui om beleid beperkend te hou, ondanks verligte geopolitieke spanning, totdat daar groter vertroue is dat inflasie volhoubaar na die teikenvlak terugkeer.

Raming 2026:
BBP: 0.4%
Inflasie: 2.8%
Raming 2027:
BBP: 1.2%
Inflasie: 2.2%

Verenigde Koninkryk

Brittanje berei voor vir sy sewende premier in 'n dekade nadat Keir Starmer sy bedanking aangekondig het, met Andy Burnham wat na verwagting reeds volgende maand die amp sal oorneem. Die leierskapsverandering weerspieël 'n breër uitdaging wat sedert die Brexit-referendum voortduur. Swak produktiwiteit, gedempte sakebelegging en openbare dienste wat onder druk bly, het veroorsaak dat opeenvolgende regerings nie lewenstandaarde kon verhoog of vertroue in die ekonomie herstel nie. Burnham erf 'n moeilike politieke landskap. Immigrasie bly die bepalende verkiesingsfaktor, met Reform UK wat voordeel trek uit openbare frustrasie oor grensbeheer en asielbeleid. Terselfdertyd loop die Arbeidersparty die risiko om jonger, progressiewe kiesers aan die Groenes te verloor oor klimaatbeleid, behuising en openbare besteding. Met swak ekonomiese groei, verhoogde openbare skuld en toenemende verdedigingsverplichtinge wat fiskale ruimte beperk, sal die volgende regering min beweegruimte hê. 'n Verandering in leierskap kan die politieke narratief hernu, maar dit doen min om Brittanje se onderliggende ekonomiese beperkings te verander.

Raming 2026:
BBP: 0.7%
Inflasie: 2.0%
Raming 2027:
BBP: 0.9%
Inflasie: 2.1%

China

Terwyl Beijing in Junie voortgegaan het om sy handelsooreenkomste met Washington te implementeer, het dit ook nuwe beperkings op verskeie Amerikaanse maatskappye ingestel, wat beklemtoon dat strategiese mededinging steeds stewig in plek is ondanks hernieuwe dialoog. Terselfdertyd het China sy handelsbetrokkenheid met Europa versterk in 'n poging om uitvoermarkte te diversifiseer te midde van 'n toenemend gefragmenteerde globale handelsomgewing. Die Volksbank van China het die eenjaar-rentekoers onveranderd op 3% gelaat en die vyfjaar koers op 3,5%, wat daarop dui dat beleidsmakers min dringendheid sien vir breër monetêre verligting. Amptenare beskou toenemend swak huishoudelike besteding en die afswaai in die eiendomsmark as strukturele, eerder as sikliese, uitdagings, terwyl vervaardiging en hoëtegnologie-uitvoere steeds groei ondersteun. In plaas daarvan om breë stimulusmaatreëls toe te pas, prioritiseer Beijing geteikende fiskale steun en industriële beleid, wat daarop gemik is om strategiese sektore te versterk, insluitend gevorderde vervaardiging, kunsmatige intelligensie en groen tegnologieë.

Raming 2026:
BBP: **4.5%**
Inflasie: **1.0%**
Raming 2027:
BBP: **4.5%**
Inflasie: **0.9%**

Ontluikende markte

Ontluikende markte het in Junie momentum herwin namate minder geopolitieke spanning beleggerssentiment ondersteun en druk op energie-invoerende ekonomieë verminder het. Die heropening van die Straat van Hormoes het gehelp om internasionale oliepryse te stabiliseer, wat kapitaal aangemoedig het om na plaaslike effekte- en valutamarkte terug te keer ná maande van verhoogde wisselvalligheid. Indië was een van die begunstigdes nadat maatreëls aangekondig is om buitelandse kapitaal te lok, insluitend belastingvrystellings op buitelandse besit van staatseffekte en breër marktoegang vir oorsese beleggers. Ten spyte van verbeterde finansiële toestande bly die vooruitsig ongelyk. Baie kommoditeitsinvoerende ekonomieë sukkel steeds met verhoogde skuldvlakke, swak fiskale buffers en voortgesette druk op lewenskoste, wat regerings se vermoë beperk om op toekomstige skokke te reageer. Volgens die politieke risiko-konsultant Verisk Maplecroft bly lande soos Indië, Mexiko, Brasilië, Argentinië, Colombië en Turkye onder die ontluikende markte wat die meeste blootgestel is aan sosiale onrus, aangesien regerings fiskale konsolidasie balanseer teenoor toenemende openbare verwagtinge.

Raming 2026:
BBP: **1.2%**
Inflasie: **4.1%**
Raming 2027:
BBP: **1.5%**
Inflasie: **3.5%**

Suid-Afrika

Immigrasie het Suid-Afrika (SA) se beleidsagenda gedurende Junie oorheers namate die regering pogings verskerp het om onwettige immigrasie te bekamp voor die beplande 30 Junie-betogings en die plaaslike regeringsverkiezings in November 2026. President Cyril Ramaphosa het 'n vyfpunt-migrasiestrategie aangekondig wat fokus op sterker grensbeheer, vinniger deportasies, verbeterde interagentskap-koördinerings, strengere nakoming deur werkgewers en die modernisering van immigrasiestelsels deur middel van digitale identiteitsverifikasie. Die strategie het ook die regering se verbintenisse bevestig om kritiese vaardighede te lok deur inisiatiewe soos die Trusted Employer Scheme, terwyl die bedryfskapasiteit van die Border Management Authority versterk word. Oorhoofse inflasie het in Mei tot 4,5% jaar-op-jaar (j/j) gestyg, vanaf 4% in April, die hoogste vlak sedert Julie 2024. Statistieke SA het die verhoging grootliks toegeskryf aan hoër brandstofpryse, wat deurgesyfer het na vervoerkoste en breër goedereinflasie. Hoewel die Minister van Finansies 'n petrolprysverlaging (Gauteng 95) van R1,96 per liter en 'n verlaging in dieselprijs (0,005% swaai) van R3,59 per liter vir Julie aangekondig het, sal dit eers in die inflasiedata wat in Augustus vrygestel word, weerspieël word.

Die ekonomiese navorsingspan

Sanisha Packirisamy
Hoofekonoom

Tshiamo Masike
Ekonom

Die inligting wat gebruik is om hierdie dokument op te stel sluit inligting in van derde partye en is slegs bedoel vir inligtingsdoeleindes. Hoewel ons alle redelike stappe neem om die akkuraatheid van die inligting in hierdie dokument te verseker, gee nie Momentum Metropolitan Life Limited of enige van hulle onderskeie filiale of geaffilieerdes, enige uitdruklike of implisiete waarborg oor die akkuraatheid, volledigheid, of betroubaarheid van die inligting in hierdie dokument nie en geen waarborge van enige soort, uitdruklik of implisiet, word gegee oor die aard, standaard, akkuraatheid of andersins van die inligting wat verskaf word nie.

Nie Momentum Metropolitan Life Limited, sy filiale, direkteure, amptenare, werknemers, verteenwoordigers of agente (die Momentum partye) het enige aanspreeklikheid teenoor enige persone of entiteite wat die inligting in hierdie dokument ontvang vir enige eis, skadevergoeding, verlies of uitgawes nie, insluitende, en sonder enige beperking, enige direkte, indirekte, spesiale, toevallige of gevolglike koste, verliese of skade, of in kontrak of delik, wat mag voortspruit uit of in konnaksie met inligting in hierdie dokument en jy stem om die Momentum partye dien ooreenkomstig vry te waar. Vir meer inligting besoek momentum.co.za. Momentum Investments is deel van Momentum Metropolitan Life Limited, 'n gemagtigde verskaffer van finansiële dienste en geregistreerde kredietverskaffer, met 'n B-BBEE vlak-1 gradering.

Indekse vir Junie 2026

	Een maand	Drie maande	Een jaar	Drie jaar	Vier jaar	Vyf jaar	Ses jaar	Sewe jaar	Tien jaar
Aandele-indekse									
FTSE/JSE Indeks van alle aandele (Alsi)	-3.68%	-2.36%	18.42%	17.39%	17.94%	15.16%	16.75%	13.65%	11.58%
FTSE/JSE Bobeperkte Alsi	-3.68%	-2.36%	19.38%	17.54%	17.68%	15.41%	17.52%	13.89%	11.54%
FTSE/JSE Alsi Top 40-indeks	-4.54%	-3.25%	18.59%	16.87%	18.17%	15.33%	16.57%	13.96%	11.96%
FTSE/JSE Indeks vir mediumgrootte maatskappye	-2.12%	-4.76%	11.96%	16.44%	14.15%	12.03%	15.34%	9.93%	7.47%
FTSE/JSE Indeks vir kleingrootte maatskappye	2.27%	6.22%	23.84%	23.32%	20.07%	19.95%	26.52%	17.87%	11.24%
FTSE/JSE Hulpbronindeks	-15.93%	-18.68%	42.27%	21.36%	16.48%	15.30%	17.56%	16.81%	17.94%
FTSE/JSE Finansiële-indeks	2.78%	8.28%	28.46%	24.36%	21.57%	20.13%	21.99%	11.62%	9.97%
FTSE/JSE Nywerheidsindeks	2.24%	4.79%	-1.64%	10.08%	15.66%	10.88%	12.26%	11.05%	8.18%
FTSE/JSE Indeks van alle aandele (Alsi)	-5.91%	-4.47%	27.33%	17.83%	17.96%	17.77%	20.10%	14.41%	13.13%
FTSE/JSE Research Affiliates Fundamentele Indekse 40-indeks (Rafi)	-5.29%	-3.98%	24.96%	18.04%	17.57%	17.10%	19.73%	14.01%	12.74%
FTSE/JSE Research Affiliates Fundamentele Indekse Alsi	3.74%	10.03%	29.72%	26.62%	22.24%	17.48%	18.73%	7.70%	4.61%
FTSE/JSE SA Genoteerde Eiendomsindeks (Sapy)	3.78%	10.47%	28.75%	26.87%	22.13%	17.32%	18.66%	7.58%	3.74%
Rentedraende-indekse									
FTSE/JSE Indeks van effekte (Albi)	1.50%	7.87%	21.48%	17.81%	15.34%	12.38%	12.59%	11.14%	10.76%
FTSE/JSE Indeks van effekte 1-3 jaar (Albi)	0.61%	2.10%	7.77%	9.57%	9.02%	8.05%	7.53%	7.96%	8.28%
FTSE/JSE Inflasiegekoppelde-indeks (Ili)	1.40%	6.60%	19.85%	11.92%	9.10%	9.43%	10.31%	8.26%	6.27%
Saamgestelde indeks van korttermyn-vasterente (Stefi)	0.55%	1.67%	7.07%	7.89%	7.61%	6.91%	6.42%	6.49%	6.77%
Kommoditeite									
NewGold Beursverhandelde Fonds	-10.06%	-15.69%	13.21%	22.05%	21.98%	21.03%	13.22%	18.41%	12.74%
Goudprys (in rand)	-10.25%	-14.86%	13.35%	22.12%	22.22%	21.29%	13.69%	18.72%	12.98%
Platinum Beursverhandelde Fonds	-17.12%	-22.05%	8.10%	14.25%	14.60%	10.77%	9.80%	11.50%	5.30%
Platinumprys (in rand)	-16.60%	-20.89%	7.58%	15.27%	14.02%	10.51%	10.19%	11.54%	5.31%
Wisselkoersbewegings									
Rand/euro bewegings	-0.86%	-4.96%	-10.20%	-3.13%	2.25%	2.05%	-0.67%	2.22%	1.42%
Rand/dollar bewegings	1.22%	-4.21%	-7.78%	-4.63%	0.00%	2.80%	-0.96%	2.16%	1.14%
Inflasie-indeks									
Verbruikersprysindeks (VPI)			4.51%	4.17%	4.70%	5.06%	5.08%	4.64%	4.68%

Important notes

1. Sources: Momentum Investments, IRESS, www.msci.com, www.yieldbook.com, www.ft.com.
2. Returns for periods exceeding one year are annualised.
3. The return for Consumer Price Index (CPI) is to the end of the previous month. Due to the reweighting of the CPI from January 2009, this number reflects a compound of month-on-month CPI returns. The historical numbers used are the official month-on-month numbers based on a composite of the previous inflation series (calculations before January 2009) and the revised inflation series (calculations after January 2009).
4. The MSCI World index (All Countries) returns are adjusted to correspond with global investment prices received.
5. FTSE/JSE disclaimer: www.jse.co.za
6. The information reproduced in this document has been compiled by or arrived at by Investments from sources believed to be reliable.
7. Reasonable steps have been taken to ensure the validity and accuracy of the information in this document. However, Momentum Investments does not accept any responsibility for any claim, damages, loss or expense, howsoever arising out of or in connection with the information in this document, whether by a client, investor or intermediary.
8. The content used in this document is sourced from various media publications, the Internet and Momentum Investments. For further information, please visit us at www.momentuminv.co.za.
9. Momentum Investments is part of Momentum Metropolitan Life Limited, an authorised financial services and registered credit provider, and rated B-BBEE level 1.